

РЕШЕНИЕ

№ 914

гр. София, 16.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 05.02.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Евгения Иванова

ЧЛЕНОВЕ: Жанета Малинова

Луиза Христова

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **102** по описа за **2021** година докладвано от съдия Луиза Христова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 72, ал. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/.

Образувано е по касационна жалба на П. Д. П. срещу Решение от 03.09.2020 г. по дело № 11395/2020 г. на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение, 18-и състав. С решението се потвърждава задържането на жалбоподателя въз основа на заповед рег. № 2263з-1971/11.07.2020 г., издадена от полицейски орган от 02 РУ при Столичната дирекция на вътрешните работи /СДВР/.

В касационната жалбата са изложени съображения за неправилност на съдебния акт, постановен при съществено нарушение на процесуалните правила, в противоречие с материалния закон и неговата цел. Видно от събраните по делото доказателства, заповедта е заведена в деловодния регистър на 11.07.2020 г. – ден след задържането на лицето на 10.07.2020г. Изписването на разпоредбата на чл. 325 НК не удовлетворявало изискването на закона в какво се изразява престъпното деяние, предпоставка за задържането. Едва с резолюция от 11.07.2020 г. било посочено „За прилагане на УБДХ“, за което обстоятелство лицето било информирано в производството по този повод пред СРС. Навеждат се доводи за неспазване целта на закона и нарушение на чл. 5, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека при издаването на акта. При липсата на конкретна фактическа обстановка на

необходимостта от задържането, последното се явявало несъвместимо с принципа за защита на лицата от произвол. Претендира направените по делото разноски.

Ответникът, редовно уведомен, не се явява и представлява и не изразява становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, XIV-и касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна:

Касационната жалба е депозирана в законоустановения срок от активно легитимирано лице срещу акт, който подлежи на оспорване, поради което същата е процесуално допустима. Разгледана по същество, тя е неоснователна.

Решението на Районния съд е валидно и допустимо, доколкото същото е постановено по подадена в срок жалба срещу акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му.

С процесната заповед на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР във връзка с чл. 325 НК касационният жалбоподател е задържан за срок до 24 часа на 10.07.2020 г. в 22:35 часа. Видно от отбелязването в същата заповед, задържаният е освободен на 11.07.2020 г. в 18:02 часа. От приложените по преписката писмени доказателства се установява, че не са налице основания за образуване на досъдебно производство във връзка с твърдяното за извършено престъпление, поради което и е изготвена докладна записка на 11.07.2020 г. с данни за задържането на 8 /осем/ броя лица, сред които и жалбоподателя, които с действията си са нарушили обществения ред и спокойствието към гражданите и органите на МВР – нарушение по чл. 2 от Указа за борба с дребното хулиганство. Към делото са приложени заповед за конвоиране на лице от 02 РУ СДВР към СРС във връзка с извършено на 10.07.2020 г. деяние, акт за констатиране на дребно хулиганство, протокол за предупреждение, докладна записка за задържането на лицето, декларация от задържаното лице и дадените от него обяснения, протокол за обиск на лице и копие на книгата за задържаните лица.

Според съдебната практика разпоредбата на чл. 72 от ЗМВР регламентира правомощието на полицейските органи да задържат в специални помещения за срок от 24 часа лицата, по отношение на които са налице обстоятелствата на чл. 72, ал. 1, т. 1 - 7 от ЗМВР включително. Задържането под стража на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР за срок не по-дълъг от 24 часа, представлява принудителна административна мярка по смисъла на чл. 22 от ЗАНН, която има за цел да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление или да се укрие. За прилагане на нормата е достатъчно наличие на данни за извършено престъпление и данни то да е извършено от задържаното лице, без дори да е необходимо да се уточнява характера на престъплението. Обсъдените по делото доказателства обосновават наличието на материалноправните предпоставки по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, а именно - наличие на „данни“, че задържаното лице е извършило престъпление. Понятието „данни“ по смисъла ЗМВР и понятието „достатъчно данни“ по смисъла на чл. 207, ал. 1 от НПК, имат различно съдържание. За да бъде образувано досъдебно производство по реда на НПК е необходимо да са налице достатъчно данни, които да обосновават основателно предположение, че има извършено престъпление. При налагането на ПАМ „задържане за 24 часа“ по чл. 72 от ЗМВР, са необходими само данни за извършено престъпление, т. е. тези данни може да не са достатъчни за образуване на

досъдебно производство, но са достатъчни да се направи извод, че задържаното лице е извършило престъпление. За прилагането на тази ПАМ не е необходимо да са събрани доказателства, установяващи по категоричен начин вината на лицето, извършило престъпление по смисъла на НК. Достатъчно е само наличието на данни, обосноваващи предположението, че има вероятност лицето да е извършител на престъплението или да е съпричастно с него, което дава право на административния орган при условията на оперативна самостоятелност да наложи мярката. В този смисъл решение № 363/12.01.2017 г. по адм. д. № 10527/2015 г. на Върховния административен съд, V отделение. В този смисъл е и утвърдилата се практика по прилагане на чл. 5, § 1, б. „с“ ЕКПЧОС.

В случая са били налице данни за извършването на престъпление по чл. 325, ал. 1 НК /основен състав/, съгласно която норма „който извърши непристойни действия, грубо нарушаващи обществения ред и изразяващи явно неуважение към обществото, се наказва за хулиганство с лишаване от свобода до две години или с пробация, както и с обществено порицание“. Посочено е изрично в докладна записка, че на 10.07.2020 г. за времето от 13:00 ч. до 03:00 ч. на 11.07.2020 г. при провеждане на обществено масово мероприятие „протест“ и обезпечаване на обществения ред и сигурност в [населено място] на [улица], [улица], [улица]служители на МВР са задържали лица, които с действията си са нарушили обществения ред и спокойствието на гражданите, като конкретното лице П. Д. П. е хвърлило камък по един от преминаващите автобуси. Едва впоследствие и с оглед поставената резолюция е конкретизирано това обстоятелство и е посочено, че се касае за нарушение на чл. 2 УБДХ. По смисъла на чл. 1, ал. 2 УБДХ /в релевантната по време, място и лица разпоредба/ „дребно хулиганство по смисъла на този указ е непристойна проява, изразена в употреба на ругатни, псувни или други неприлични изрази на публично място пред повече хора, в оскърбително отношение и държане към гражданите, към органите на властта или на обществеността или в скарване, сбиване или други подобни действия, с които се нарушава общественият ред и спокойствие, но поради своята по-ниска степен на обществена опасност не представлява престъпление по чл. 325 от Наказателния кодекс“. Въпреки че касационният жалбоподател оспорва последователността на осъществилите се факти, настоящата съдебна инстанция намира, че спор по отношение на тях няма, ясно е посочено, че лицето е задържано поради данни за извършено престъпление, които данни впоследствие се установява, че не са достатъчни за образуването на досъдебно производство, и поради това отговорността на П. се подвежда под законодателната уредба на УБДХ /така вж. РЕШЕНИЕ № 6782 ОТ 08.05.2019 Г. ПО АДМ. Д. № 13430/2017 Г., V ОТД. НА ВАС/. В този смисъл няма как да му бъде предоставена информация в какво точно е обвинен. Обстоятелството, че с решение от 11.07.2020 г. по дело № 8895/2020 г. на СРС, НО, 12-и състав, лицето е признато за невиновно и е оправдано в извършването на нарушение по чл. 1, ал. 2 УБДХ е ирелевантно за настоящото съдебно производство, по-точно при извършване преценката за законосъобразност на оспорената заповед. Не се установи по делото, че задържането на лицето е обосновано от разпоредбите на чл. 4 във връзка с чл. 3, ал. 2 и ал. 1, б. „а“ УБДХ. Напротив – след като лицето е задържано, се констатира виновното извършване на деяние с по-ниска степен на обществена опасност от престъплението по чл. 325 НК, поради което и се задвижва процедурата по УБДХ – с издаването на акт за констатиране на дребно хулиганство и заповед за конвоиране на лице и провеждането на открито заседание от

районния съдия, които действия са се осъществили на дата 11.07.2020 г., след задържането на лицето. На същата дата и след провеждането на заседанието по дело № 8895/2020 г. лицето е освободено в 18:02 ч. /чл. 5, § 3 ЕКПЧОС/. При така изложените хронологично обстоятелства доводите на касатора, че образуваното по-късно производство по УБДХ не кореспондира с посоченото в заповедта за задържане правно основание и че е неясна волята на административния орган за осъществяването му, са изцяло неоснователни и противоречат на събрания писмен доказателствен материал /Така вж. РЕШЕНИЕ № 14372 ОТ 27.11.2017 Г. ПО АДМ. Д. № 6363/2016 Г., V ОТД. НА ВАС/. Отделно от това, само при наличието на данни за нарушение на УБДХ, но още към момента на задържането, не и след извършване на последващата преценка в какво се изразява противоправното поведение на лицето, заповедта е следвало да бъде издадена на друго правно основание - чл. 72, ал. 1, т. 7 ЗМВР. В случая към момента на задържането на касационния жалбоподател - 10.07.2020 г. в 22:35 ч., не са налични подобни данни, като правото на придвижване на лицето не е ограничено произволно, а при законова необходимост. Така вж. РЕШЕНИЕ № 1854 ОТ 12.02.2018 Г. ПО АДМ. Д. № 13550/2016 Г., V ОТД. НА ВАС.

Безспорно е по делото, че с поведението си касационният жалбоподател П. Д. П. е задържан поради наличието на данни за извършено по чл. 325 НК престъпление. Полицейският орган е разполагал с правомощието да постанови процесното задържане при спазване на условията за оперативна самостоятелност/чл. 57 ЗМВР във връзка с чл. 169 АПК; така вж. РЕШЕНИЕ № 16596 ОТ 05.12.2019 Г. ПО АДМ. Д. № 6616/2019 Г., VIII ОТД. НА ВАС /, като не се установяват обстоятелства, от които да може да бъде направен извод за неговата незаконосъобразност. ПАМ от вида на процесната представлява възможност, предоставена на административния орган за улеснение изпълнение на неговите функции, и налагането ѝ не е предпоставено от действително извършено престъпление. Принудителната административна мярка, каквато безспорно е задържането на лице за срок до 24 часа, е приложена спрямо жалбоподателя в съответствие с принципа за съразмерност по смисъла на чл. 6 АПК, като ограничаването на правото на свободно придвижване е само с оглед постигане на предвидени в закона цели: да се съдейства за разкриване на престъпление и да се осуети възможността за укриване на извършителя. Отделно от това, касае се за деяние, за което следва да бъде извършена преценка по чл. 9 НК и същото е преустановено със задържането на лицето извършител, като се постигат целите на превенцията – да се препятства настъпването на неблагоприятни последици за лицето и за други членове на обществото следствие непристойните действия на П., грубо нарушаващи обществения ред и изразяващи явно неуважение към обществото в условията на провеждане на протест. Изведените от практиката на Европейския съд по правата на човека принципи по прилагането на чл. 5, § 1 КЗПЧОС, отнесени към настоящия случай, водят до извод, че за задържането на П. Д. П. са налице достатъчно данни, обуславящи реална необходимост в името на обществения интерес, който след извършване на „теста на справедливия баланс“ е предпочетен над правото на зачитане на личната му свобода.

В допълнение: ирелевантни са твърденията на лицето, че то се е запознало със заповедта за задържане едва на 11.07.2020 г., когато тя била изведена с регистрационен номер. С разпоредбата на чл. 74, ал. 2 ЗМВР не се поставя изискване за посочване дата и номер на акта, доколкото в него трябва да се съдържат фактическите и правните основания за задържането; данните, индивидуализиращи

задържаното лице; датата и часът на задържането. Липсата на горното като съдържание би обусловило и извод за незаконосъобразност на акта поради неспазване на установената със закон писмена форма. В настоящия случай се констатира наличието на съществените реквизити на заповедта /чл. 146, т. 2 АПК/. Видно от разписката, П. П. се е запознал със съдържанието на заповедта /чл. 74, ал. 3 ЗМВР/, като няма доказателства тя да е връчена при отказ по смисъла на чл. 74, ал. 4 ЗМВР.

Лицето е попълнило и декларация по чл. 74, ал. 3 ЗМВР, с която се удостоверява и запознаване с правата му по чл. 74, ал. 2, т. 6 ЗМВР /10.07.2020 г., в 23:55 ч., установено и като факт от твърденията в жалбата пред първоинстанционния съд/. Попълването на декларация по чл. 74, ал. 3 от ЗМВР е действие, извършено в изпълнение на заповедта, съставлява последващи действия, а не елемент от самия акт - заповедта за задържане, поради което не би могло да се отрази на неговата законосъобразност. Административният акт съставлява съгл. чл. 21, ал. 1 от АПК властническо волеизявление, а декларацията от страна на задържаното лице не би могла да бъде елемент от това волеизявление. Отделно от това, П. П. собственооръчно е поставил подписа си при запознаване с правата си и деклариране на своето желание дали да ползва адвокатска защита, да бъде извършен медицински преглед и кое лице да бъде уведомено за неговото задържане. Отказът да подпише в цялост самата декларация е удостоверен от един свидетел, но това не рефлектира върху извода, че след като е запознат с правата си по време на задържането и е изразил волеизявлението си да упражни някои от тях, е налице нарушение на чл. 74, ал. 3 във връзка с чл. 74, ал. 2, т. 6 ЗМВР. Отказът му да удостовери обстоятелствата по т. 9 от декларацията, че веднага след задържането му устно е запознат с правата по чл. 72-чл. 74 ЗМВР, не е предпоставка да се твърди наличието на съществени процесуални нарушения, ограничаващи му правото на защита. От една страна, той е запознат с възможността да упражни правата си по чл. 74, ал. 2, т. 6 ЗМВР, а от друга, не се констатира ограничаването на каквито и да било други права, освен на свободното му придвижване, което е допуснато в срок по-малък от 24 часа съгласно чл. 73 ЗМВР. Лицето е освободено и незабавно след отпадане на основанието за неговото задържане /чл. 72, ал. 7 ЗМВР/, като в срока по чл. 72, ал. 4 ЗМВР е упражнило и правото си на ефективна защита, като е депозирало своята жалба срещу акта на задържането. Спазени са разпоредбите на чл. 5, § 2 и § 4 ЕКПЧОС.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че не са налице касационните основания по чл. 209, т. 3 АПК, обуславящи отмяна на съдебния акт поради неговата неправилност /чл. 221, ал. 2 АПК/. Решението на СРС е поставено в съответствие с материалния закон и неговата цел, доколкото не е налице незаконосъобразност на оспорената пред него заповед по смисъла на чл. 146 АПК.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК Административен съд София – град, XIV-и касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение от 03.09.2020 г. по дело № 11395/2020 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 18-и състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: